

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.20.
COM(2020) 531 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Luxemburg

**Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti
jelentés**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Luxemburg

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés

1. BEVEZETÉS

2020. március 20-án a Bizottság közleményt fogadott el a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének alkalmazásáról. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében, 6. cikkének (3) bekezdésében, 9. cikkének (1) bekezdésében és 10. cikkének (3) bekezdésében, valamint az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (5) bekezdésében és 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerinti rendelkezés elősegíti a költségvetési politikák összehangolását súlyos gazdasági visszaesés idején. Közleményében a Bizottság megosztotta a Tanáccsal azt a véleményét, miszerint a Covid19-járvány következtében várható súlyos gazdasági visszaesés miatt a jelenlegi feltételek lehetővé teszik a rendelkezés alkalmazását. A tagállamok pénzügyminiszterei 2020. március 23-án egyetértettek a Bizottság értékelésével. Az általános mentesítési rendelkezés aktiválása lehetővé teszi a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való átmeneti eltérést, ha ez középtávon nem veszélyezteti a költségvetés fenntarthatóságát. A korrekciós ág tekintetében a Tanács a Bizottság ajánlására úgy is határozhat, hogy módosított költségvetési pályát fogad el. Az általános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait. Lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltérjenek az általában alkalmazandó költségvetési követelményektől, a Bizottság és a Tanács számára pedig biztosítja annak lehetőségét, hogy a Paktum keretében meghozzák a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket.

A luxemburgi hatóságok által 2020. március 31-én bejelentett és azt követően az Eurostat által megerősített adatok¹ azt mutatják, hogy a luxemburgi költségvetési egyenleg 2019-ben a GDP 2,2 %-át kitevő többletet ért el, miközben a bruttó államadósság a GDP 22,1 %-át tette ki. A 2020. évi stabilitási program szerint Luxemburg 2020-ra a GDP 8,5 %-ának megfelelő hiányt tervez, míg az adósság eléri a GDP 28,7 %-át.

A 2020-ra tervezett hiány *prima facie* azt bizonyítja, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében túlzott hiány áll fenn.

Mindezek alapján a Bizottság ezért elkészítette ezt a jelentést, amely elemzi Luxemburg Szerződésben foglalt hiánykritériumnak való megfelelését. Az adósságkritérium teljesítettnek tekinthető, mivel az adósságráta 2019-ben a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt volt. Megvizsgálja az érdemleges tényezőket, és megfelelően figyelembe veszi a Covid19-járványhoz kapcsolódó számottevő gazdasági sokkhatást.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

1. táblázat Költségvetési hiány és államadósság (a GDP %-ában)

	2016	2017	2018	2019	2020 BIZ	2021 BIZ
Államháztartási egyenleg	1,8	1,3	3,1	2,2	-4,8	0,1
Bruttó államadósság	20,1	22,3	21,0	22,1	26,4	25,7

Forrás: Eurostat, a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése

2. HIÁNYKRITÉRIUM

A 2020. évi stabilitási program alapján Luxemburg költségvetési hiánya 2020-ban a tervek szerint eléri a GDP 8,5 %-át, azaz meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel.

A Szerződésben meghatározott referenciaérték 2020-ra tervezett túllépése kivételes, mivel súlyos gazdasági visszaesés eredménye. A Covid19-világjárvány hatását figyelembe véve a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése a 2020. évi reál-GDP 5,4 %-os csökkenését vetíti előre.

A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján a költségvetési hiány 2021-ben a GDP 3 %-a alá csökken, így a Szerződésben meghatározott referenciaérték túllépése átmeneti. Ezeket az előrejelzéseket azonban kivételesen magas fokú bizonytalanság övezi.

Összegezve, a 2020-ra tervezett hiány meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem marad közel. A referenciaérték tervezett túllépése a Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében véve kivételesnek minősül, a túllépés jellege pedig jelenleg átmenetinek minősül. Így az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződés és az 1467/97/EK rendelet alkalmazásában a hiánykritérium *prima facie* nem teljesül.

3. ÉRDEMLEGES TÉNYEZŐK

A Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha egy tagállam nem felel meg az egyik vagy mindkét említett kritériummal kapcsolatos követelményeknek, a Bizottság erről jelentést készít. A Bizottság jelentése „figyelembe veszi, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait, valamint minden egyéb érdemleges tényezőt, beleértve a tagállam középtávú gazdasági és költségvetési helyzetét”.

Ezeket a tényezőket tovább pontosítja az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése, amely arról is rendelkezik, hogy kellő figyelmet kell fordítani „minden olyan egyéb tényezőre, amely az érintett tagállam véleménye szerint érdemleges a hiány- és adósságkritériumoknak való megfelelés átfogó értékelése szempontjából, és amelyet az adott tagállam a Tanács és a Bizottság elé terjesztett”.

A jelenlegi helyzetben a 2020 tekintetében figyelembe veendő további kulcsfontosságú tényező a Covid19-világjárvány gazdasági hatása, amely igen jelentős mértékben befolyásolja a költségvetési helyzetet, és rendkívül bizonytalan kilátásokat eredményez. A világjárvány miatt sor kerül az általános mentesítési rendelkezés alkalmazására is.

3.1. A Covid19-világjárvány

A Covid19-világjárvány súlyos gazdasági sokkhoz vezetett, amelynek számottevő negatív hatása van az Európai Unió egészében. A GDP-növekedésre jelentett következmények a járvány időtartamától és a nemzeti hatóságok által, valamint európai és világszinten a járvány terjedésének lassítása, a termelőkapacitások védelme és az aggregált kereslet támogatása érdekében hozott intézkedések időtartamától függenek majd. A tagállamok olyan költségvetési intézkedéseket fogadtak el, illetve jelenleg is dolgoznak olyan költségvetési intézkedések elfogadásán, amelyek célja az, hogy növeljék az egészségügyi rendszerek kapacitását, és segítséget nyújtsanak a válság által különösen súlyosan érintett egyéneknek és ágazatoknak. Jelentős likviditástámogatási intézkedések és egyéb garanciák elfogadására is sor került. Részletesebb információk függvényében az illetékes statisztikai hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az említett intézkedések azonnali hatással vannak-e az államháztartási egyenlegre, vagy sem. Az említett intézkedések a gazdasági tevékenység visszaesésével együtt a költségvetési hiány és az államadósság jelentős mértékű megnövekedéséhez fognak vezetni.

3.2. A középtávú gazdasági helyzet

2019-ben a gazdasági tevékenység 2,3 %-kal nőtt, ami alacsonyabb volt az előző évinél. A világjárvány kitörése előtt a várakozás az volt, hogy a GDP 2020-ban 2,7 %-kal növekszik. A világjárvány kitörése és a vírus terjedésének megállítása érdekében elfogadott egészségügyi intézkedések nyomán azonban teljes gazdasági ágak álltak le, mások pedig erősen csökkentett kapacitással működnek. A gazdasági tevékenység az előrejelzések szerint jelentősen csökkenni fog 2020-ban. Ez enyhítő tényező annak értékelése során, hogy Luxemburg 2020-ban megfelel-e a hiánykritériumnak.

A Covid19-világjárvány időtartamával és gazdasági hatásával kapcsolatos bizonytalanság miatt a rövid távú makrogazdasági kilátásokat is rendkívüli mértékű bizonytalanság övezi. Kis méretű, nyitott gazdaságként a luxemburgi gazdasági tevékenység alakulása nagymértékben függ fő kereskedelmi partnerei gazdasági teljesítményétől. Továbbá, a gazdaságnak a GDP jelentős részét kitevő pénzügyi ágazattól való erős függése tovább növeli a gazdasági visszaesés mértékével kapcsolatos bizonytalanságot, amely egyben a pénzügyi piacok nagy fokú volatilitásából is ered.

3.3. A középtávú költségvetési helyzet

A tényadatok és a Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése alapján Luxemburg 2019-ben túlteljesítette középtávú költségvetési célját.

Luxemburg 2020. évi stabilitási programja az államháztartás jelentős romlását vetíti előre, a 2019-ben a GDP 2,2 %-át kitevő többletről 2020-ban – a Covid19-világjárvány közepette – a GDP 8,5 %-át kitevő hiányra. A kormány a GDP 5,5 %-át kitevő átfogó támogatási csomagot fogadott el, amely a foglalkoztatás fenntartását célzó intézkedéseket, a nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott támogatásokat, valamint kiegészítő egészségügyi kiadásokat foglal magában. A GDP 5,5 %-ának megfelelő összegbe beletartoznak továbbá hitelek, és az összeg magában foglalja a közvetlen adók elhalasztásának egy részét is; ezek a hatóságok szerint közvetlen hatással vannak a költségvetésre. A hiány emellett a főként a közvetlen és közvetett adók csökkenését tükröző bevételeoldali visszaesést is tükrözi. A középtávú költségvetési kilátásokat továbbra is nagy fokú bizonytalanság övezi.

3.4. A tagállam által előterjesztett egyéb tényezők

A luxemburgi hatóságok 2020. május 11-én az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdésével összhangban az érdemleges tényezőket ismertető levelet továbbítottak. Az előző szakaszokban bemutatott elemzés már lényegében tartalmazza a hatóságok által előterjesztett érdemleges tényezőket. A luxemburgi hatóságok levelükben kiemelték, hogy költségvetési előrejelzéseik mind a bevételek, mind a kiadások tekintetében nagyon óvatos feltételezéseken alapulnak. A szokásosnál kisebb rugalmasságot használtak a bevételek előrejelzéséhez, hogy figyelembe vegyék a nagy fokú bizonytalanságot.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A stabilitási program alapján Luxemburg költségvetési hiánya 2020-ban a tervek szerint eléri a GDP 8,5 %-át, így meghaladja a Szerződésben szereplő, a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és nem közelít ahhoz. A referenciaérték tervezett túllépése kivételesnek és jelenleg átmenetinek minősül.

A Szerződéssel és a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban ez a jelentés az érdemleges tényezőket is megvizsgálta.

Összességében a tervezett hiány jóval meghaladja a GDP 3 %-át, és valamennyi érdemleges tényezőt figyelembe véve az elemzés arra enged következtetni, hogy a Szerződésben és az 1467/97/EK rendeletben meghatározott hiánykritérium nem teljesül.